

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019 03 27

INVESTUOTOJŲ FORUMO 2019 METŲ INVESTICINĖS APLINKOS GERINIMO PASIŪLYMAI VYRIAUSYBEI

Asociacija „Investors’ Forum“ (toliau – Investuotojų Forumas), jungianti stambiausius ir aktyviausius investuotojus į Lietuvos ekonomiką, aktyviai dalyvauja teikdama pasiūlymus kaip pagerinti Lietuvos konkurencingumą ir investicinę aplinką. Teikiame 2019 metų pasiūlymus pagal ekspertines temas.

MOKESTINĖ APLINKA

Investuotojų Forumas iš esmės teigiamai vertina įvykdytą mokesčių ir socialinio draudimo sistemos reformą. Įsigaliojus reikšmingiems pokyčiams ir šaliai žengiant į rinkiminį laikotarpį tikslinga 2-3 metus susilaikyti nuo esminių mokesčių ir socialinio draudimo sistemos pokyčių. Viena vertus, reikia laiko, kad būtų galima įvertinti pokyčių poveikį. Kita vertus, rinkimų laikotarpis visada pavojingas dėl populistinių pažadų, kuriuos skubotai įgyvendinus nesunku „privirti košės“. Trečia, tiek viešam, tiek privačiam sektoriui reikalingas protingas laikotarpis prisitaikyti prie naujovių.

Todėl pirmas ir pagrindinis Investuotojų Forumo pasiūlymas Vyriausybei yra ateinančius 2-3 metus susilaikyti nuo esminių mokesčių ir socialinio draudimo sistemos pokyčių.

Kartu išlikdami nuoseklūs, primename, kad vidutinėje ir ilgesnėje perspektyvoje išlieka poreikis diskutuoti dėl tinkamo Lietuvai visuotinio nekilnojamo turto mokesčio bei automobilių mokesčio, kuriuos būtų galima įvesti pasibaigus minėtam 2-3 metų laikotarpiui, įvertinus fiskalinius, socialinius, gamtosauginius ir kitus poveikius bei iš anksto tinkamai jiems pasiruošus.

Kita vertus, mokesčių sistemoje visuomet yra smulkesnių tobulintinų dalykų, kurių atidėti nereikia. Tame tarpe yra nemažai jau anksčiau Investuotojų Forumo siūlytų pakeitimų ir jų esmė gerai žinoma tiek Vyriausybei, tiek Finansų ministerijos specialistams.

Todėl žemiau pateikiame pasiūlymus trumpa, koncentruota forma.

Socialinis draudimas

Siūlome:

1. nuosekliai eiti link „Sodros“ įmokų lubų ir bazių suvienodinimo, taip kad ilgainiui pasiektume daugmaž vienodas draudimo sąlygas vidutiniam gyventojui, nepriklausomai nuo pajamų ar veiklos rūšies.
2. Perduoti Sodros ir PSD įmokų administravimą VMI.

Šešėlinės ekonomikos mažinimas

Siūlome:

1. Suderinus su Aplinkos ministerija, uždrausti pardavinėti naujus butus su daline apdaila.
2. Panaikinti nefiskalinius čekius viešojo maitinimo sektoriuje.
3. Panaikinti galimybę įmonės vadovui dienpinigių normą didinti dvigubai (LRV 2003 m. sausio 28 d. Nutarimu Nr. 99 patvirtintų taisyklių 4 p.).
4. Priskirti dienpinigius apmokestinamosioms pajamoms (palaipsniui arba iš karto).
5. Peržiūrėti galiojančią paramos teikimo sistemą ir susiaurinti jos aprėptį.
6. Plačiau taikyti „atvirkštinio“ PVM taisyklę tose srityse, kur stebimas didžiausias PVM grobstymas.
7. Intensyvinti operatyvius patikrinimus padidintos rizikos sektoriuose (statybos, autoremontas, viešojo maitinimo, turgaus, kirpyklų ir kt., kur vyrauja klientai – gyventojai ir atsiskaitymai grynaisiais).

Nepagrįstų lengvatų naikinimas

Siūlome naikinti kaip ekonomiškai ir socialiai nepagrįstas:

1. PVM lengvatą centriniam šildymui.
2. Daugumą nekilnojamo turto mokesčio lengvatų (NTMĮ 7 str., ypač išvardintas 2 dalyje).
3. Akcizų lengvatas žemės ūkio veiklai naudojamam kurui.

4. GPM lengvatą žemės ūkio veiklai (GPMĮ 17 str. 1 d. 23 p.), taikant analogišką režimą, kaip kitai individualiai veiklai. Taipogi, panaikinti GPMĮ 17 str. 1 d. 51 p. ir 55 p.
5. Panaikinti Žemės mokesčio įstatymo 9 str. 4 d., pagal kurią žemės ūkio paskirties žemės mokestinė vertė dauginama iš koeficiento 0,35.

Investicinės ir konkurencinės aplinkos gerinimas mokestiniais instrumentais

Siūlome:

1. Siekiant apmokestinimo aiškumo, įtvirtinti VMI įpareigojančių sprendimų institutą kaip plačiai taikomą ir prieinamą - supaprastinant kreipimosi tvarką ir tik išskirtinai retais atvejais suteikti VMI galimybę atsisakyti pateikti įpareigojantį sprendimą (šiuo metu, deja, VMI labai dažnai atsisako pateikti įpareigojančius sprendimus). Taip pat siūlome Mokesčių administravimo įstatyme įtvirtinti galimybę skusti įpareigojančius sprendimus. Tokią galimybę Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas iš esmės jau patvirtino prieš keletą metų, išaiškindamas, jog įpareigojantis sprendimas sukelia teisinės pasekmės mokesčių mokėtojui. Apskundimo galimybė sukurtų sprendimų priėmimo proceso kokybės kontrolės mechanizmą ir užtikrintų balansą tarp mokesčių mokėtojo bei mokesčių administratoriaus teisių ir įsipareigojimų šiame procese.
2. Plėsti „Sodros“ įmokų lengvatos aprėptį, taikomą akcijų planams įtraukiant kitus vertybinius popierius. T.y., pakeisti Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 11 str. 1 d. 25 p. ir išdėstyti jį taip:
 - a. *25) nuo pagal pasirinkimo sandorius ar kitas ilgalaikes darbuotojų skatinimo priemonės gaunamų finansinių priemonių arba su finansinių priemonių vertės padidėjimu susietų skatinamųjų išmokų, (susietų su finansinių priemonių vertės padidėjimu, jei jų mokėjimo sąlygos buvo darbdavio ar jo grupės įmonės vadovybės patvirtintuose opcijų planuose), jeigu teisė į finansines priemones darbuotojams suteikiama arba su finansinių priemonių vertės padidėjimu susietos skatinamosios išmokos išmokamos ne anksčiau kaip po 3 metų, nepriklausomai nuo to, išmokas išmokėjo ar teisę į finansines priemones suteikė darbdavys ar su juos susiję asmenys.*
3. Gyventojų pajamų mokesčio įstatyme aiškiai priskirti darbuotojų naudą, gaunamą pagal pasirinkimo sandorius „kitų pajamų“ kategorijai kuriai taikomas 15/20 proc. GPM tarifas arba bent jau pakeisti dabar galiojančio GPMĮ komentaro išaiškinimus, pagal kuriuos tokia darbuotojo gauta nauda priskiriama su darbo santykiais susijusioms pajamoms. Komentaras yra senas, parengtas ir išdėstytas pagal VMI prie FM 2015-07-10 raštą Nr.

(32.42-31-1)-RM-15386)), taigi galioja ir nepakeistas taikomas nuo 2015 m. Tuo tarpu nuo to laiko, o ypač pastaraisiais metais, tiek Lietuvos Respublikos Vyriausybės, tiek įstatymo leidėjo lygmenyje vyksta diskusijos dėl to, ar aptariamas traktavimas yra teisingas ir akivaizdžiai yra išryškėjusios iniciatyvos iš opcionų gaunamas pajamas traktuoti kitaip, t. y. ne kaip su darbo santykiais susijusias pajamas. Norime pabrėžti, kad Finansų ministerija nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojusio GPMĮ pakeitimo įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodo, jog aptariamais pakeitimais iš esmės siekiama skatinti naujų geriau apmokamų darbo vietų kūrimą, spręsti dėl vidutines bei aukštesnes nei vidutines pajamas uždirbančių asmenų apmokestinimo naštos mažinimo klausimus¹. Todėl, jei GPMĮ tikslais, bus pripažįstama, kad opciono pagrindu gyventojų gaunama nauda priskiriama su darbo santykiais susijusioms pajamoms visais atvejais, net ir tada, kai ji gaunama ne pagal darbdavio darbuotojams suteiktus pasirinkimo sandorius ir darbdavys niekaip nekompensuoja su tuo susijusių kaštų (mūsų žiniomis, VMI jau yra išleidusi tokių išaiškinimų), tai šių darbuotojų atžvilgiu bendroji mokesčių našta ne tik kad nemažėja, bet ir reikšmingai išauga. Tai prieštarauja įstatymo projektu keliamiems tikslams mažinti mokesčių našta vidutines bei aukštesnes nei vidutines pajamas uždirbantiems asmenims, skatinti naujų gerai apmokamų darbo vietų kūrimą, o taip pat ir Vyriausybės siekiui užtikrinti, kad bendroji mokesčių našta dėl įgyvendinamų mokesčių įstatymų pakeitimų nepadidėtų. Pastaroji ne kartą yra viešai skelbusi, kad vykdoma mokesčių reforma neturėtų padidinti bendrosios mokesčių naštos². Taigi, Komentaras neatspindi šių dienų realijų, kurios akivaizdžiai pasikeitė nuo 2015 m., kuomet pastarasis buvo parengtas.

Mokesčių administravimo sistemos tobulinimas

Kalbant apie mokesčių administravimą, labai norėtūsi, kad kuriant ir tobulinant teisės aktus būtų žiūrima ne vien per turgaus prekeivių drausminimo, bet ir per sąžiningų didelių mokesčių mokėtojų aptarnavimo prizmę. Pavyzdžiui, naujai įsigaliojęs mokesčių mokėtojų skirstymas į patikimus ir nepatikimus iš esmės yra sveikintinas. Tačiau kiekybiniai kriterijai yra vienodi, nepriklausomai nuo mokesčių mokėtojo dydžio. Ta pati mokesčio nepriemokos suma (15,000 EUR) yra esminis kriterijus tiek turgaus prekeiviui, tiek didžiausiai šalies įmonei. Be to, pats įstatymų leidėjas teikdamas patvirtinimui patikimų mokesčių kriterijus nurodė, jog siekė tikslo diferencijuoti mokesčių mokėtojus pagal tai, kaip jie vykdo savo mokestines prievoles ir netgi nurodė, jog MAJ 40¹ straipsnio 4 punktą sietinas su padarytais reikšmingais ar pakartotiniais

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/a1aa60d05f2011e896f6c1bcca8cd3a8?ifwid=-rwipz6v5n>

² <https://www.vz.lt/finansai-apskaita/2018/03/08/sskvernelio-mokesciu-reforma-dides-progresyvumas>

administraciniais nusižengimais, priskiriamais mokesčių administratoriaus kompetencijos sričiai, tuo tarpu patvirtinto įstatymo kriterijai remiasi ne tik mokestiniais, tačiau ir bendraisiais mokesčių mokėtojų patikimumo kriterijais. Žemiau pateikiami pasiūlymai dėl šio konkretaus atvejo.

Kita sisteminė mokesčių teisėkūros problema – pernelyg „kūrybiškas“ ES direktyvų ar EBPO rekomendacijų perkėlimas į Lietuvos teisę. Pavyzdžiui, kelis metus dirbę EBPO specialistai rekomendavo sandoriuose dėl mažos vertės paslaugų teikimo tarp asocijuotų asmenų taikyti supaprastintą tvarką. T.y., atsisakyti reikalavimo kiekvienu atveju tokioms paslaugoms atskiru palyginamuoju tyrimu grįsti antkainį ir vietoje to taikyti standartinį 5 procentų antkainį. Deja, Lietuvos teisės akte, įgyvendinančiame naujausias EBPO rekomendacijas, šio supaprastinimo nėra. Tai reiškia, kad visos tarptautinės įmonių grupės, kurios vykdo veiklą ir Lietuvoje, vien tik susidurs su papildoma administracine našta, nesukuriančia niekam jokios pridėtinės vertės. Žemiau taip pat pateikiamas pasiūlymas dėl konkretaus atvejo.

Siūlome:

1. Taikant kiekybinius kriterijus laikytis proporcingumo principo ir sieti juos su mokesčių mokėtojo veiklos mastu.
2. Perkeliant į nacionalinę teisę ES teisės nuostatas arba EBPO gaires laikytis principo, kad turi būti perkelti visi supaprastinimai, nebent yra svarių priežasčių elgtis kitaip. Tačiau tai turėtų būti tikrai svarios priežastys ir išimtiniai atvejai.
3. Pritariame mokesčių mokėtojų skirstymui į patikimus ir nepatikimus, tačiau šiuo metu visiems nustatytas vienodas mokesčių nepriemokos dydis turi būti diferencijuotas atsižvelgiant į mokesčių mokėtojo veiklos mastą.
4. Nustatant mokesčių mokėtojų patikimumo kriterijus atitinkamai remtis mokestinių prievolių, priskiriamų mokesčių administratoriaus sričiai, vykdymu.
5. Pasinaudojant gerąja kitų valstybių praktika, numatyti ne baudimo pagrindu paremtus kriterijus, kurie apibrėžia patikimą mokesčių mokėtoją, o atvirkščiai nustatyti pozityvius kriterijus, kurių galėtų siekti mokesčių mokėtojai, norėdami būti priskirti patikimiems mokesčių mokėtojams, galbūt net numatyti kelių žingsnių sistemą (auksiniai, sidabriniai ar pan.). Be to, didinti paskatas patikimiems mokesčių mokėtojams (gerinti aptarnavimą, trumpinti terminus, teikti papildomas paslaugas).
6. Perkelti į nacionalinę teisę EBPO rekomenduojamą supaprastinimą (5 procentų antkainį) mažos vertės paslaugoms.
7. Atsižvelgiant į tai, kad į nacionalinę teisę yra perkeltos visos esminės EBPO gairės dėl sandorių tarp asocijuotų asmenų kainodaros, taipogi į tai, jog tiek Mokesčių administravimo įstatyme, tiek konkrečiuose mokesčių įstatymuose yra visos būtinos antivengiminės nuostatos siūlome naikinti toliau išvardintus anachronistinius teisės aktus:

- a. Vyriausybės 2003 m. gruodžio 9 d. nutarimu Nr. 1575 patvirtintas „Pajamų arba išmokų apibūdinimo iš naujo taisyklės“;
 - b. Vyriausybės 2002 m. kovo 5 d. nutarimu Nr. 321 patvirtintą „Atskaitymų, susijusių su pajamų uždirbimu per nuolatinės buveines, nustatymo tvarką“
8. Siekiant palengvinti Lietuvos įmonių administracinę ir mokestinę naštą pritraukiant skolintą kapitalą tarptautinėse rinkose bei atsižvelgiant į kitų Europos Sąjungos valstybių narių praktiką – sudaryti galimybę Lietuvoje neapmokestinti užsienio subjektams išmokamų palūkanų, kai jos yra mokamos dėl Lietuvos įmonių išleistų ir viešai platinamų skolos vertybinių popierių, atitinkamai pakoreguojant LR Pelno mokesčio įstatymo bei LR Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas.
 9. Pakeičiant Vyriausybės 2002 m. gegužės 29 d. nutarimu Nr. 780 patvirtintas „Mokesčiams apskaičiuoti naudojamų apskaitos dokumentų išrašymo ir pripažinimo taisyklės“ panaikinti reikalavimą saugoti kasos aparato kvitus bei popierines sąskaitas faktūras, jei jie buvo skaitmenizuoti ir toliau saugomi skaitmenizuotame pavidale.
 10. Patobulinti Mano VMI portalo funkcionalumą. Šiuo metu, pateikus per Mano VMI bet kokį dokumentą – prašymą, paklausimą ar pan., matyti tik informacija, kad dokumentas priimtas, jo data ir kokios papildomos informacijos reikalauja VMI. Tuo tarpu mokesčių mokėtojas nemato jokios su rašto vykdymu susijusios informacijos bei priimtų sprendimų, todėl, norėdama domėtis vykdymo eiga, turi telefonu ieškoti rašto vykdytojų, komunikuoti kitais būdais (pavyzdžiui, elektroniniu paštu) ir tokiu būdu tęsti komunikaciją. Portalas turi ir kitų trūkumų. Pavyzdžiui teikiant analogišką prašymą, kuris jau buvo priimtas ir patenkintas praėjusiais metais, sistema ne tik kad nesiūlo kurti dokumentą ankstesniojo pagrindu, bet dar ir reikalauja iš naujo prikabinti visus dokumentus, kurie jau buvo prikabinti prieš metus. Tokie sistemos nepatogumai gaišina mokesčių mokėtojų laiką ir neskatina jų plačiau naudotis VMI sukurtomis sistemomis ir elektroninėmis paslaugomis.
 11. Gyventojų pajamų apmokestinimo tikslu įteisinti „investicines sąskaitas“. Atsidarę investicines sąskaitas Lietuvos bankuose gyventojai mokėtų pajamų mokestį nuo investicinės veiklos pajamų tik jas išsiėmę iš investicinės sąskaitos. Tai būtų reikšmingas administracinės naštos palengvinimas tiek gyventojams, tiek bankams (nebereikėtų teikti duomenis VMI apie kiekvieną įplauką atvejį), o mokesčių administravimas šioje srityje supaprastėtų ir atpigėtų (nebereikėtų kaupti informacijos ir tikrinti kiekvieno įplauką atvejo).

SVEIKATOS APSAUGA

I. VYKDOMI POKYČIAI / TEISINĖ APLINKA

I.1. 2018 m. bandymas priimti Sveikatos reformos paketo teisės aktus

2018 m. pavasario sesijos pabaigoje Seimas patvirtino Sveikatos priežiūros reformos įstatymų pakeitimus (tarp jų ir aktyviojo gydymo ligoninių tinklui konsolidavimo reglamentavimą). 2018 m. liepos mėn. Prezidentė juos vetavo. Seimas minėtam veto pritarė, todėl minėti įstatymai yra laikomi nepriimtais.

I.2. Vyriausybės programa ir jos įgyvendinimo planas 2019 m.

Vyriausybės programoje numatyta:

- parengti įrodymais ir gerąja tarptautine praktika pagrįstą sveikatos paslaugų vertės apskaičiavimo metodiką ir pagal ją perskaičiuoti teikiamų ASPJ paslaugų įkainius. Sveikatos apsaugos paslaugų kaina turi atitikti sąnaudas, įskaitant deramą gydytojų darbo užmokestį, reikiamos įrangos ir medžiagų įsigijimą, infrastruktūros išlaikymo sąnaudas (35.13 p.);
- racionaliai naudoti sveikatos apsaugai skirtas lėšas. Siekti užtikrinti skaidrius viešuosius pirkimus, gyventojų poreikį atitinkančią ligoninių infrastruktūrą, vaistų, reikiamos medicininės įrangos įsigijimą vadovaujantis geriausio kainos ir kokybės santykio principu, kartu skatinti valstybines gydymo įstaigas racionaliai naudoti savo išteklius. Išlaikyti centralizuoto lėšų skirstymo principo taikymą konkreitiems nacionaliniams uždaviniams įgyvendinti, dideliems sveikatos apsaugos centrams statyti ar ypač brangiai ir unikaliai įrangai įsigyti (35.15 p.)

Vyriausybės programos įgyvendinimo plane nurodyta, kad 2019 m. IV ketv. dėmesys turėtų būti skiriamas asmens sveikatos priežiūros įstaigų kokybės rodiklių įdiegimui ir stebėsenos sistemos tobulinimui.

2019 m. vasario 12 d. Vyriausybė Seimui pateikė nutarimą dėl Lietuvos Respublikos Seimo VI (pavasario) sesijos darbų programos su siūlomais įstatymų projektais. **Nepaisant išvardytų Vyriausybės veiklos prioritetų, pasiūlymų, susijusių su Sveikatos reforma (įskaitant kompensuojamų sveikatos priežiūros paslaugų tvarkos reglamentavimą), Seimui pateikta nėra.**

I.3. Sveikatos apsaugos ministerijos veikla

2018 m. pabaigoje Sveikatos apsaugos ministerija padalino Sveikatos reformos pasiūlymus į dvi dalis ir Seimui svarstyti pateikė tik įstatymų pakeitimus susijusius su sveikatos įstaigų valdymo modelio keitimu. Pasiūlymai priimti nebuvo.

Stacionarinių aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros įstaigų tinklo reglamentavimas ir įstaigų kriterijų (sutarčių su teritorinėmis ligonių kasomis tikslu) nustatymas šiuo metu nėra svarstomas.

II. PROBLEMOS IR PASIŪLYMAI

II.1. Konstitucinio Teismo 2013 m. gegužės 16 d. išaiškinimas vis dar neįgyvendintas. Vis dar nėra priimtos tvarkos, kuri aiškiai numatytų sąlygas ir formą, kaip asmens sveikatos priežiūros įstaigos gali teikti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kurios yra brangesnės negu tos, kurios kompensuojamos pagal bazines kainas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) biudžeto lėšų.³

Privačios asmens sveikatos priežiūros įstaigos, pasirašiusios sutartis su teritorinėmis ligonių kasomis, negali pilna apimtimi teikti mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų ar imti priemokų už sveikatos priežiūros paslaugas. Pavyzdžiui, paslaugas, kurių nekompensuoja valstybinės lėšos, jos gali teikti tik užtikrinusios, kad šias paslaugas, apmokamas iš PSDF biudžeto lėšų, nustatytą dieną gautų visi jų laukimo eilėje užregistruoti pacientai ir tik esant labai ribotomis sąlygomis.

Verslui negali būti sudaromos kliūtys vystyti komercinę veiklą bei kurti palankesnę aplinką investicijoms į Lietuvą.

Šiuo metu esantis planinis kvotų skirstymas ir neaiškus kompensuojamųjų paslaugų masto nustatymas neatitinka Konstitucinio Teismo aiškinimo. Tuo labiau, skirstant kompensuojamųjų paslaugų kvotas, neįvertinamas sveikatos priežiūros įstaigos veiklos ir resursų panaudojimo efektyvumas, neatsižvelgiama į jos lokacijos problemišumą ir išskirtinumą prieš kitas įstaigas ir pan. Į šiuos aspektus būtina atsižvelgti priimant ir svarstant atitinkamus įstatymų pakeitimus.

³ *Susiję teisės aktai: Sveikatos priežiūros įstatymas, Sveikatos sistemos įstatymas, Sveikatos draudimo įstatymas, Mokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašas, kainų nustatymo ir jų indeksavimo bei šių paslaugų teikimo ir apmokėjimo tvarka, patvirtinti LR sveikatos apsaugos ministro 1999 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. 357 ir kt.*

II.2. Neaiški sutarčių tarp teritorinių ligonių kasų ir asmens sveikatos priežiūros įstaigų sudarymo tvarka.

Šiuo metu:

- skirtingos teritorinės ligonių kasos vadovaujasi skirtingais veiklos principais, todėl verslas dažnu atveju yra diskriminuojamas tiek dėl sutarčių sudarymo, tiek dėl kvotų skirstymo;
- sutartys su teritorinėmis ligonių kasomis sudaromos tik 1 metams;
- jų sudarymo procese nėra užtikrinama sąžininga konkurencija tarp sveikatos priežiūros įstaigų;
- kompensuojamų paslaugų kriterijai nėra įtvirtinti įstatymu.

Diskutuojant Sveikatos reformos tikslų ir poveikio ateičiai tema, kaip vienas iš svarbiausių ir esminių klausimų yra kriterijų, pagal kuriuos teritorinės ligonių kasos sudaro sutartis dėl stacionariųjų aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo ir apmokėjimo PSDF lėšomis, nustatymas.

Kriterijai negali tapti kliūtimis. 2018 m. buvo parengtas Sveikatos draudimo įstatymo projektas⁴, kuriuo siūlyta nustatyti bendruosius ir specialiuosius sveikatos priežiūros įstaigų kriterijus. Pažymime, kad minėti kriterijai turi būti **aiškūs, tikslūs, proporcingi, ne diskriminaciniai ir nesukuriantys nereikalingų papildomų reikalavimų**, savo esme nedarančių įtakos nei paslaugų kokybei nei pacientų gerovei.

Turi būti sukurtos realios ir racionalios teisinės prielaidos Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos įstaigų veiklai optimizuoti nacionaliniu mastu, nustatytas skaidrus, efektyvus tokių įstaigų valdymo ir veiklos priežiūros modelis. Tam, kad konkurencijos jos naudą gautų tiek pacientai, tiek valstybė ji privalo būti skaidri, neapribota ir sąžininga.

Sveikatos priežiūros įstaigų daugiaprofilškumas neturėtų būti nepagrįstai skatinamas. Nepateisinama situacija, kuomet sveikatos priežiūros įstaiga vien tam, kad atitiktų formalius reikalavimus (nedarančius teigiamo poveikio pacientams) privalo įdarbinti papildomų specialistų, įsigyti papildomos įrangos ar investuoti į kitus jos veiklai nereikalingus dalykus. Atvirkščiai, sveikatos priežiūros įstaigų specializacija vertintina kaip teigiamas bruožas. Todėl, pavyzdžiui, toks kriterijus kaip teikiamų paslaugų kompleksškumas, neturėtų būti siejamas su reikalavimu priverstinai plėsti teikiamų paslaugų spektrą. **Verslo laisvė ir privačia nuosavybe grįsta iniciatyva privalo būti skatinama, o ne slopinama keliant formalius atitikties reikalavimus**

⁴ Sveikatos draudimo įstatymo Nr. I-1343 26 str. pakeitimo įstatymas Nr. XIIP-2899, registruotas 2018 m. lapkričio 9 d.

Planuojant sveikatos priežiūros įstaigų tinklą Vyriausybę skatintume vertinti visoms įstaigoms vienodai taikomus kokybės ir efektyvumo kriterijus. Veiklos masto ir vertinimo planai turėtų būti tvirtinami padarius kokybišką analizę dėl paslaugų regioninio poreikio, kokybės, efektyvumo ir pacientų interesų užtikrinimo.

II.3. Ydingas požiūris į sveikatos priežiūros įstaigų paslaugų / prietaisų įsigijimą iš kitų subjektų (outsourcing'as).

Paslaugų sutarčių pagrindu galima užtikrinti tinkamą ir efektyvų paslaugų teikimą. Viešojo ir privataus sektorių partnerystės galimybės sveikatos priežiūros srityje (įskaitant ir slaugos paslaugų plėtrą) yra neišnaudojamos. Minėtas bendradarbiavimas leistų medicinos paslaugoms tapti dar kokybiškesnėmis ir prieinamesnėmis. Praktika rodo, kad viešo ir privataus sektoriaus vieninga veikla akivaizdžiai atneša tiek finansinės, tiek kokybinės naudos.

II.4. Griežtų apribojimų nustatymas poįstatyminiais teisės aktais

Nesulaukus Sveikatos reformos įgyvendinimo tam tikri sveikatos priežiūros paslaugų teikimo aspektai sprendžiami poįstatyminiais aktais, nors turėtų būti įtraukti į vientisą reformos struktūrą.

Pavyzdžiui, pernai metų pabaigoje įsigaliojo reikalavimas bendrųjų vaikų ir suaugusiųjų chirurgijos stacionarių antrinio lygio paslaugas teikiančioms įstaigoms turėti tiek stacionarią, tiek portatyvią rentgeno diagnostikos įrangą. Minėta įranga yra itin brangi bei sukelianti daug reikšmingų papildomų įsipareigojimų dėl su jos specifiškumu susijusių saugumo ir kitokių aspektų. Toks reikalavimas nustatytas poįstatyminiu aktu. Jį priimant nebuvo pagalgvota apie galimybę rentgeno diagnostikos paslaugas sveikatos įstaigoms įsigyti iš kitų privačių bendrovių, taip sudarant versliškesnę ir finansiškai palankesnę aplinką.

Poįstatyminių aktų paskirtis – detaliau įgyvendinti įstatymų tikslus ir nustatyti atitinkamų įstatymų nuostatų įgyvendinimo tvarką. Jie negali tapti priemone siekiant greičiau ir be tinkamos kontrolės priimti griežtus veiklos apribojimus. **Atvirkščiai, reikalavimai, ribojantys sveikatos priežiūros įstaigos galimybę teikti tam tikras paslaugas, turi būti derinami kartu su kitais Sveikatos reformą įgyvendinsiančiais teisės aktais (atitinkančiais Konstitucinio Teismo nubrėžtas gaires ir principus).**

II.5. Skaidrumo stoka sveikatos priežiūros sektoriuje, korupcijos ir neoficialių mokėjimų išplitimas

Efektyvių teisinių mechanizmų, padedančių kovoti su korupcija bei nelegaliais mokėjimais sveikatos apsaugos sektoriuje, trūkumas. Vyriausybė turėtų skatinti skaidrumą kartu suderinant jį su gydytojų emigracijos mažinimu ir jų darbo sąlygų gerinimu.

ENERGETIKA

1. VIAP lengvata pramonei

Sveikiname praėjusiais metais priimtus sprendimus taikyti mažesnį VIAP mokestį dideliems pramoniniams objektams. Tai labai svarbus žingsnis didinant Lietuvos konkurencingumą ir gerinant verslo sąlygas. Siekiant dar labiau gerinti investicinę aplinką siūlome toliau nuosekliai mažinti VIAP dalį savo energiją gaminančioms įmonėms.

2. Energijos gamyba savo reikmėms

Lengvinti sąlygas pramonės įmonėms gaminti elektrą savo reikmėms prie pramonės objekto ar šalia esančiuose sklypuose, nesijungiant prie bendro tinklo.

3. Šilumos sektoriaus pastovumas

Šilumos gamybos sektoriuje viena didžiausių ydų yra nuolatos besikeičiantis teisinis reguliavimas ir pastovumo stoka, todėl rekomenduojame likti prie naujai patvirtintos aukcionų tvarkos ir užtikrinti procesų monitoringą ir analizę.

4. Sinchronizacijos kaštai ir naudos

Išėjimo iš BRELL žiedo kontekste, tikslinga inicijuoti diskusiją dėl sinchronizacijos kaštų paskirstymo. Diskusijos tema pirmiausia turi būti reikalingų investicijų ir su tuo susijusių kaštų pristatymas, laikotarpis ir tt. Be kaštų, sinchronizacija taip pat neša ir naudas, jos turi būti pristatytos rinkos dalyviams, kad būtų galimybė tinkamai pasiruošti.

VERSLO PASLAUGŲ CENTRAI

1. Įmonių pavadinimai

Pagal bendrą taisyklę, įmonių pavadinimai Lietuvoje gali būti sudaromi tik laikantis lietuvių bendrinės kalbos normų. Taip pat juridinio asmens pavadinimas gali būti sudarytas iš raidžių, kurios negali būti suprantamos kaip žodžiai, ir skaitmenų arba jų derinių tik tada, jeigu toks pavadinimas yra nusistovėjęs visuomenėje. Jei pavadinimas neatitinka šių reikalavimų, toks pavadinimas neregistruojamas. Tokios taisyklės apsunkena galimybę įmonėms pasirinkti pavadinimą ir suregistruoti, pavyzdžiui, pavadinimą anglų kalba, kai įmonė planuoja naudoti pavadinimą santykiuose su užsienio partneriais.

Siūlytina panaikinti reikalavimą sudaryti įmonių pavadinimus laikantis lietuvių bendrinės kalbos normų. Siūlytina leisti sudaryti įmonių pavadinimą, kuris būtų sudarytas iš raidžių, kurios negali būti suprantamos kaip žodžiai, ir skaitmenų arba jų derinių (nepaisant to, kad toks pavadinimas nėra nusistovėjęs visuomenėje).

2017 m. pabaigoje buvo įregistruoti įstatymų projektai dėl įmonių pavadinimų sudarymo liberalizavimo (dėl Civilinio kodekso 2.40 str. pakeitimo). Tačiau iki šiol įstatymas nėra priimtas. Reikėtų atnaujinti procesą dėl įstatymo priėmimo.

2. Skaitmeninė įmonės buveinė

Yra paruoštas įstatymas (dėl Civilinio kodekso 2.49 str. pakeitimo) dėl galimybės juridinio asmens buveine laikyti ne fizinį adresą, o virtualią paskyrą. Reikėtų pagreitinti procesą dėl įstatymo priėmimo.

3. Darbuotojų mokymų finansavimas pagal priemonę „Kompetencijų vaučeris“

Didelėms įmonėms dėl mažos finansavimo sumos neverta net pradėti domėtis šia priemone, todėl jos net nelaikytume skatinamąja priemone užsienio investuotojams ir stambiams paslaugų centrams. Tai priemonė, kuri daugiau naudos galėtų duoti mažoms įmonėms, ar startuoliams. Jei paramos suma būtų padidinta, tuomet užsienio investuotojų ir stambių paslaugų centrų susidomėjimas šia priemone padidėtų.

4. „Mokymai užsienio investuotojų darbuotojams“

Siūlėme trumpinti paraiškų vertinimo terminą nuo 2 mėnesių iki 1 mėnesio. Kaip suprantame, ministerija mano, kad esami paraiškos nagrinėjimo terminai yra adekvatūs. Matyt jei negali sutrumpinti termino, neturi pakankamai darbuotojų išnagrinėti paraišką greičiau. Kita, svarbesnė, problema – šios priemonės biudžetas pasibaigęs ir ministras žadėjo jį didinti. Todėl reikėtų, kad sprendimas padidinti priemonės biudžetą būtų priimtas kaip galima greičiau, kad užsienio investuotojai galėtų teikti paraiškas pagal šią priemonę.

5. Komandiruojamų užsieniečių socialinis draudimas Lietuvoje

Nuo 2017 m. sausio 1 d. įsigaliojo nauja Valstybinio socialinio draudimo įstatymo (VSDĮ) redakcija. VSDĮ 4 str. 1 d. buvo papildyta nuostata, numatančia, kad į Lietuvą ilgesniam nei vienerių metų laikotarpiui komandiruoti darbuotojai yra draudžiami socialiniu draudimu, t.y. „Asmenys, dirbantys pagal darbo sutartis Lietuvos Respublikos teritorijoje (įskaitant asmenis, komandiuotus į Lietuvos Respubliką ilgesniam nei vienerių metų laikotarpiui) <...> yra draudžiami socialiniu draudimu Lietuvoje, jeigu vadovaujantis Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis arba Europos Sąjungos socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentais nenustatyta kitaip“. Iki šių pakeitimų įsigaliojimo, socialinio draudimo įmokos už komandiuotus darbuotojus Lietuvoje nebuvo mokamos, jeigu nebuvo sudaryta darbo sutartis Lietuvoje.

Įsigaliojus Socialinio draudimo įstatymo pakeitimams kilo daug neaiškumų, pavyzdžiui:

- (i) dėl įmokų mokėjimo pradžios, t.y. nuo kada atsiranda pareiga mokėti įmokas - nuo pirmosios paskyrimo dienos ar po vienerių metų - nuo 366 dienos?;
- (ii) dėl situacijų, kai komandiuotės pasibaigia anksčiau nei planuota, t.y. neviršija vienerių metų laikotarpio. Kokia būtų sumokėtų VSD įmokų grąžinimo tvarka, jeigu įmokos jau yra sumokėtos?
- (iii) dėl situacijų, kai komandiuotė yra pratęsiama ilgesniam laikotarpiui ir dėl to viršija vienerių metų laikotarpį;
- (iv) dėl situacijų, kai po keletą mėnesių trukusios komandiuotės užsienietis išvyksta iš Lietuvos, greitu metu vėl grįžta vykdyti kito projekto ir bendra jo buvimo Lietuvoje trukmė viršija vienerių metų laikotarpį?

Rekomendacija: nustatyti aiškią deklaravimo bei įmokų mokėjimo/susigrąžinimo tvarką.

6. Neaiškus teisinis reguliavimas dėl teisės pradėti dirbti Lietuvoje dar negavus ICT leidimo/Blue Card

Įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties (toliau – UTPĮ) 58 str. numato atvejus, kai užsienietis atleidžiamas nuo pareigos gauti leidimą dirbti. Vienas iš tokių atvejų (58 str. 4 p.) yra kai užsienietis kreipiasi dėl Blue Card/ICT leidimo išdavimo. Pagal įstatymo formuluotę galima daryti išvadą, kad užsienietis gali pradėti dirbti Lietuvoje tik pateikęs dokumentus dėl Blue Card/ICT išdavimo, tačiau dar negavęs Blue Card/ICT.

Esant priešingai Migracijos departamento pozicijai ir remiantis ICT direktyvos nuostatomis, kyla neaiškumas dėl darbo Lietuvoje teisėtumo dar negavus ICT / Blue Card (t.y. nelegalaus darbo rizikos).

Taip pat nėra aišku, ar užsienietis, kuris kreipėsi dėl ICT / Blue Card išdavimo gali naudotis (ir kokia apimtimi) Įstatymo 58 str. 8 p. nuostata ir vykdyti įstatyme nurodytą veiklą dar neturėdamas leidimo, pagal kurią „Užsienietis atleidžiamas nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti, jeigu atvyksta į Lietuvos Respubliką ne ilgesniam kaip 3 mėnesių laikotarpiui per metus tvarkyti reikalų, susijusių su derybomis dėl sutarties sudarymo ir šios sutarties vykdymu, su personalo mokymu ar įrangos įdiegimu“.

Rekomendacija: tikslinti UTPĮ 58 str. 4 p. ir 8 p.

7. Verslo patiriamos laiko sąnaudos, kol užsienietis kreipiasi dėl leidimo laikinai gyventi įforminimo

Užsienietis, gavęs teigiamą sprendimą dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo ir atvykęs į Lietuvą privalo susirasti gyvenamąją vietą Lietuvoje, kad galėtų kreiptis dėl leidimo laikinai gyventi įforminimo. Forminimas dar užtrunka mažiausiai 5 darbo dienas (skubos tvarka), todėl praktikoje užsienietis gali pradėti dirbti po mažiausiai 2-3 savaitių nuo atvykimo į Lietuvą.

Rekomendacija: Siūlome leisti, kad dokumentas dėl gyvenamosios vietos Lietuvoje (savininko sutikimas ar nuomos sutartis) galėtų būti pateikiamas atsiimant pagamintą leidimą laikinai gyventi, nes tik tuomet ir yra faktiškai deklaruojama užsieniečio gyvenamoji vieta Lietuvos gyventojų registre.

8. Gyvenamosios vietos deklaravimo laikotarpis

Užsienietis, atsiimdamas leidimą laikinai gyventi, privalo deklaruoti gyvenamąją vietą Lietuvoje visam leidimo laikinai gyventi laikotarpiui, o tai reiškia, kad atitinkamam laikotarpiui turi būti pateiktas ir būsto savininko sutikimas arba atitinkamai įregistruota nuomos sutartis. Suprantama, kad nuolat keičiantis rinkos sąlygomis, nei viena iš šalių nenori sudaryti ilgalaikių nuomos sutarčių (pvz. trims metams), ir taip pat savininkai nenori prisiimti papildomų įsipareigojimų, sutikdami leisti užsieniečiui deklaruoti gyvenamąją vietą laikotarpiu po nuomos sutarties termino pabaigos.

Tuo tarpu ES piliečiams leidžiama deklaruoti gyvenamąją vietą Lietuvoje ir pateikti dokumentą dėl gyvenamosios vietos ne visam numatomam buvimo Lietuvoje laikotarpiui.

Rekomendacija: numatyti, kad dokumentai dėl gyvenamosios vietos deklaravimo (savininko sutikimas ar nuomos sutartis) turi galioti bent pirmuosius metus, t.y. taikyti analogiją ES piliečių atveju.

9. Netinkama praktika dėl profesinės kvalifikacijos ir pareigų atitikimo vertinimo

Migracijos departamentas vertina, ar užsieniečio turima profesinė kvalifikacija atitinka jo pareigas įmonėje, kurioje jis bus įdarbintas, t.y. ar užsieniečio diplomą atitinka darbuotojo pareigas įmonėje. Pavyzdžiui, Migracijos departamento specialistų vertinimu IT skyriaus vadovo informatikos bakalauro diplomą gali būti laikomas netinkamu siekiant užimti vadovaujančio pobūdžio pareigas, neatsižvelgiant į darbuotojo turimą vadovavimo patirtį ir kitas aplinkybes. Mūsų manymu, teisė vertinti ar užsienietis yra tinkamas numatomam darbui yra darbdavio prerogatyva, tuo tarpu Migracijos departamentas turėtų įvertinti, ar darbuotojas atitinka objektyvius įstatyme numatytus reikalavimus, t.y. ar turi aukštąjį išsilavinimą, atlyginimo dydį, darbo patirties trukmę ir t.t.

10. Numatyti patvirtintų įmonių sąrašą, kai kreipiamasi dėl ICT / Blue Card

2017 m. rugsėjo 1 d. įsigaliojo UTPĮ pakeitimai numatantys papildomus reikalavimus darbdaviams (Blue Card) ir priimančiosioms įmonėms (ICT). Tai reiškia, kad nagrinėjant kiekvieną prašymą išduoti Blue Card / ICT leidimą šie duomenys turi būti patikrinti iš naujo ir turi būti įtraukti į užsieniečio bylą.

Rekomendacija: Šių pasikartojančių veiksmų galima išvengti sudarant patvirtintų įmonių („Baltųjų įmonių“) sąrašą, į kurį įtrauktos įmonės nebūtų tikrinamos kiekvieną kartą. Panašus patvirtintų įmonių sąrašas numatytas 2017 m. sausio 3 d. įsigaliojusiame Vizų tvarkos apraše (III skirsnis).

11. Analogijos taikymas dėl neteistumo pažymų teikimo kreipiantis dėl ICT

2018 m. rugsėjo 27 d. priimti tvarkos aprašo pakeitimai, kurie leidžia kreipiantis dėl Blue Card pateikti patvirtinimą, kad užsienietis nėra teistas (taikoma ir šeimos nariams).

Rekomendacija: šios nuostatos taikymą siūlome išplėsti ir kreipiantis dėl ICT leidimo.

12. Tinkamos informavimo / duomenų valdymo sistemos

Kai yra vėluojama priimti sprendimą dėl leidimo laikinai gyventi išdavimo, darbdavys/užsienietis nėra informuojami, kad prašymo nagrinėjimo terminas yra pratęstas (anksčiau tokia informacija būdavo siunčiama nurodytais kontaktais).

Rekomendacija: apie pratęstus nagrinėjimo terminus informuoti individualiai arba pateikti nuasmenintą informaciją Migracijos departamento puslapyje.

13. Konsultavimo el. paštu terminai

Praktikoje tenka ilgai laukti Migracijos departamento atsakymų į paklausimus el. paštu.

Rekomendacija: siūlome atsižvelgti į kitose Lietuvos institucijose įtvirtintas gerąsias praktikas ir įtvirtinti trumpesnius konsultacijų el. paštu pateikimo terminus. Pavyzdžiui, Viešųjų pirkimų tarnyba yra nusistačiusi 3-5 darbo dienų terminą, o jei atsakymui parengti šis terminas nėra pakankamas, terminas pratęsimas ir apie tai informuojama.

14. Užsieniečiai, neturintys aukštojo universitetinio išsilavinimo, negali kreiptis dėl ICT leidimo Lietuvoje

UTPĮ numato reikalavimą aukštai profesinei kvalifikacijai, todėl užsieniečiai, neturintys aukštojo universitetinio išsilavinimo, negali kreiptis dėl ICT leidimo Lietuvoje (kai atvyksta kaip vadovai arba specialistai, 442 str. 1 d. 1-2 p.);

Rekomendacija: Sudaryti galimybę profesinę patirtį prilyginti aukštojo mokslo kvalifikacijai.

KORPORATYVINIS VALDYMAS

1. Stebėtojų tarybos/valdybos instituto stiprinimas valstybės valdomose įmonėse.

Stiprios ir efektyvios valdybos yra vienas svarbiausių veiksnių gerinant įmonių valdyseną. Šiuo metu pažanga yra daroma pritraukiant nepriklausomus narius ir specialistus į valdybas bei įgyvendinant EBPO rekomendacijas. Manome, kad šie papildomi pasiūlymai galėtų dar labiau pagerinti valdybų efektyvumą: a) skaidri, aiški ir paprasta valdybos narių apmokėjimo sistema; b) nepriklausomumo ir interesų konfliktų gairių sukūrimas ir jų principų taikymas valdybos nariams, c) depolitizuoti valdybos narių atrankos procesą per proceso centralizaciją (VKC) ir įtraukiant kvalifikuotus atrankos specialistus, d) valdybos funkcijų išgryninimas akcentuojant įmonių strateginių klausimų bei veiklos rezultatų svarstymus ir mažinant pasyvių "tvirtinimo" funkcijų.

2. Valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių privatizacija.

Šiuo metu Lietuvoje valstybės ir savivaldybės valdomų įmonių yra per daug ir kai kurių įmonių valstybinės nuosavybės turėjimas nėra pagrįstas (viešasis interesas bei strateginė reikšmė nėra aiškūs). Dėl to manome, kad įmonių skaičius turi mažėti per privatizaciją ir konsolidaciją/stambinimą. Darbo grupė siūlo pasiruošti privatizacijai ir užtikrinti, kad ji yra skaidri ir efektyvi: a) išgryninant privatizuojamų įmonių sąrašą (remiantis valstybės nuosavybės politika); b) sukuriant nepriklausomą komisiją/agentūrą iš profesionalų kurį vadovautų privatizacijos procesui ir centralizuotą tą funkciją ir c) atsiskaitant viešai apie privatizuotus objektus.

3. Smulkiųjų akcininkų apsauga.

Smulkiųjų akcininkų apsauga galėtų pritraukti investicijas ir padidintų šalies pasitikėjimu. Siūlymas apima ir listinguojamas ir nelistinguojamas įmones. Siūlomi šie pagerinimai: a) sandorių su susijusiomis šalimis (viršijančių tam tikrą ribą) privalomas tvirtinimas valdybos; b) akcijų vertės nustatymas nepriklausomo vertintojo akcijų išpirkimo atveju; c) bylinėjimosi išlaidų pasidalijimas su bendrove reiškiant ieškinį bendrovės vardu.

4. Europos modelinių bendrovių akto (EMCA) panaudojimas Lietuvoje.

Lietuvos siekiui tapti patrauklia investicine valstybe ir konkuruoti su kitomis šalimis trukdo nenuoseklus, dažnai nenuspėjamas ir su kitų ES valstybių narių praktika nesuderinamas įmonių reguliavimas. Atskirų nuostatų nuolatinis keitimas nesukuria tvaraus reguliavimo, todėl siūlytina iš esmės peržiūrėti reguliavimą pagal šiuo metu pažangiausią reguliacinį instrumentą – *Europos modelinį bendrovių aktą* (EMCA). Šis aktas sukurtas nepriklausomų ES įmonių teisės ekspertų, kurie išanalizavo pažangiausius kontinentinės ir bendrosios teisės praktikos reguliavimo pavyzdžius ir sukūrė geriausiai veikiančią įmonių teisės modelį. Taip pat šis aktas yra suderintas su Europos Komisija ir yra siūlomas visoms valstybės narėms.

MIGRACIJA

1. Siūlome ICT pagrindu dėl leidimo gyventi besikreipiančių asmenų aptarnavimą perkelti į Migracijos departamentą.
2. Siekiant užtikrinti teikiamų paslaugų kokybę skirti bent po 2 nuolatinius dedikuotus kokybišką paslaugą teikiančius ir anglų kalba kalbančius specialistus kiekvienai Migracijos valdybai.

3. Migracijos departamente įdiegti verslo aptarnavimo standartą, kuris užtikrintų nuolatinį paslaugų kokybės vertinimą ir gerinimą, konsultacijų nuoseklumą.
4. Siekiant taupyti verslo ir valstybės institucijų resursus ir efektyvinti procesus būtina sukurti galimybę teikti dokumentus tiek Migracijos įstaigoms, tiek Užimtumo tarnybai nuotoliniu būdu (online).
5. Leisti darbinti ir trečiųjų šalių piliečius, kurie turi reikiamą darbinę patirtį arba moka Lietuvoje veikiančioms įmonėms reikalingas užsienio kalbas, mažinti darbo patirties reikalavimą nuo 1 metų iki 6 mėn.
6. ES nepriklausančių OECD valstybių piliečiams sukurti palengvintą tvarką, kuri leistų laisvai dirbti Lietuvoje.
7. Atsisakyti darbo rinkos testų, nes tai tik formalumas sukeliantis našta verslui.
8. Atsisakyti reikalavimo iš SKVC gauti rekomendaciją dėl užsienio švietimo įstaigų kvalifikacijos vertinimo.
9. Sudaryti sąlygas trečiųjų šalių piliečiams pradėti dirbti nuo prašymo išduoti leidimą laikinai gyventi pateikimo dienos.
10. Sudaryti sąlygas investuotojams įsivežti iki 30% darbo jėgos (tiek kvalifikuotos, tiek ir ne) iš trečiųjų šalių išskirtinėmis palengvintomis sąlygomis.
11. Teiktinų dokumentų (pvz., neteistumo pažymos) bei procedūrų (pvz., gyvenamosios vietos deklaravimas) reikalingų siekiant gauti leidimą gyventi ir dirbti Lietuvoje peržiūra ir optimizavimas.

DARBO SANTYKIAI

Detalūs darbo santykių pasiūlymai yra pateikti ir svarstomi Trišalės tarybos formate kartu su kitomis darbdavių asociacijomis, profesinėmis sąjungomis ir Vyriausybės atstovais.

Pagarbiai

Valdybos pirmininkas

Rolandas Valiūnas

Vykdomoji direktorė

Rūta Skyrienė